

**VAASAN
HALLINTO-OIKEUS**

Kalarannanpuisto
Rantakatu, PL 204
65101 VAASA

p. (06) 328 2111

f. (06) 328 2760

s-posti vaasa.hao@om.fi

PÄÄTÖS

Antopäivä
15.9.2003

Numero
03/0239/2

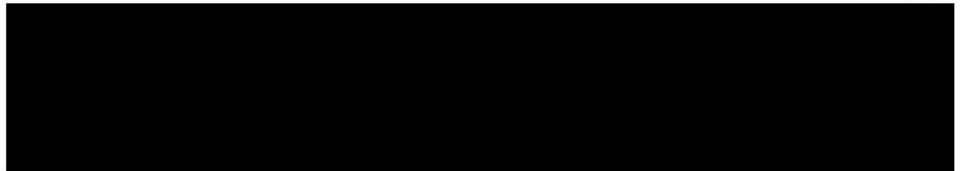
Diaarinumerot
00048/03/3605
00049/03/3605

ASIA

Valitukset ympäristölupa-asiassa

MUUTOKSENHAKIJAT

1. Vekkilän museotila/Kristiina Liinaharja, Tammela



LUVAN HAKIJA

Vekkilän museotila/Kristiina Liinaharja

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA

Viranomainen
Tammelan ympäristölautakunta

Päivämäärä
7.10.2002

Ympäristölautakunta on myöntänyt Kristiina Liinaharjalle ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisen ympäristöluvan Vekkilän museotilan toiminnalle Tammelan kunnan Hevonien kylässä tilalla Vekkilä RN:o 3:309.

Päätökseen sisältyvät seuraavat lupamääräykset:

1. Eläinten lukumäärä tilalla saa olla enintään 4 ponia (säkäkorkeus maksimissaan 1,48 m) tai 3 ponia ja yksi hevonen, 12 uuhia ja 10 kanaa.
2. Kaikki laidun- ja jaloittelutarha-alueet on aidattava asianmukaisesti siten, että eläimet eivät pääse karkaamaan.

3. Tarha-alueita ei saa sijoittaa 20 metriä lähemmäksi kaavateiden pientareita. Pihatton oviaukko on siirrettävä pihan puolelle. Päädyssä olevaa oviaukkoa ei saa käyttää ja se on pidettävä suljettuna. Tarha-alueelle johtava yhdyskäytävä pihatosta tulee olla sellainen, että eläimet eivät jää oleskelemaan pihatton edustalle. Käytävä voidaan myös jättää rakentamatta ja kuljettaa eläimet tarhaan tai rakentaa tarhan yhteyteen ympärivuotiseen käyttöön ja ympäristöön soveltuva pihattorakennus.
4. Vekkiläntien varressa eläinsuojasta peltoalueelle ulottuvalla matkalla on oltava suojaavaa puustoa tai pensasta näköesteenä ja estämässä muun muassa pölyn kulkeutumista.
5. Tilan ulkoalueille, pihattoon ja kevyen liikenteen väylille kertynyt lanta on kerättävä ja vietävä lantalaan päivittäin.
6. Lantala on mitoitettava tilalla olevien eläinten lukumäärän mukaisesti. Lautakunnalle toimitetun suunnitelman mukainen lantala on rakennettava niin pian kuin lupien ja mahdollisten valitusten käsittelyn myötä on mahdollista. Ennen uuden lantalan valmistumista lanta on nykyisen lantalan täytyessä toimitettava pois tilalta asianmukaiseen lantalaan tai patteriin.
7. Lantala on hoidettava siten, ettei siitä aiheudu haju- ja karpäshaittoja ympäristön asukkaille. Lannan käsittelyssä ja varastoinnissa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston nitraattiasetuksen määräykset.
8. Eläinten ruokinta on hoidettava siten, ettei siitä aiheudu luonnonvaraisten lintujen ja jyrsijöiden lisääntymistä alueella. Eläinsuojassa ja sen ympäristössä tulee pitää yllä säännöllistä "rottasotaa".
9. Jaloittelutarhojen pintavedet tulee johtaa jaloittelutarhojen lounaispuolelle tehtävään keräilyaltaaseen, jossa ne pitää käsitellä kemiallisesti ravinteiden ja hajun poistamiseksi. Tarhavesiä ei saa päästää tienvarsiojaan. Lautakunnalle toimitetun suunnitelman mukainen valumavesien käsittely tulee toteuttaa vuoden 2002 loppuun mennessä. Muilta alueilta tulevia pintavesiä ei saa johtaa tarhavesien käsittelyaltaaseen.
10. Tarhojen pintamaakerros pitää vaihtaa tarvittaessa. Hakijan pitää selvittää vaihdon tarve maaperätutkimuksin.
11. Tilapäislaitumien aitoja ei saa tehdä 5 metriä lähemmäksi Kirjurintien ja Vekkiläntien pientareita. Tilapäislaitumilla Vekkiläntien ja Kirjurintien varsissa poneja tai hevosta saa laiduntaa enimmäis-

lään kahden viikon ajan kaksi kertaa kesässä. Vekkiläntien ja tarha-alueen väliin ei saa tehdä laidunta.

12. Koko hakemuksessa esitettävä lammasmäärä saa laiduntaa ranta-alueen tervaleppälehdoissa 2-3 viikkoa kesän aikana. Muun ajan lampaat ovat muilla, Vekkilän museotilan ulkopuolisilla laitumilla. Ranta-alue on aidattava niin, etteivät lampaat pääse rantatörmän yli hiekkarantaan asti vaan pysyvät kasvillisuuden peittämällä alueella. Aitauksin on huolehdittava, että lampaat eivät pääse 5 metriä lähemmäksi tilan länsipuolella olevan naapurin aluetta eivätkä ranta-alueen itäosassa sijaitsevan mökin kunnan uimarannan puoleiselle alueelle.

13. Museotilan pihapiirissä rakennusten rajaamalla alueella ja omenatarhassa saa pitää yhtäaikaisesti korkeintaan kolmea uuhta.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

1. *Kristiina Liinaharja* on vaatinut, että lupamääräykset 1, 3, 10, 11, 12 ja 13 on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Lupamääräys 1: Eläinten lukumäärä tilalla saa olla enintään 4 hevosta tai ponia, 12 uuhta ja 10 kanaa.

Lupamääräys 3: Tarha-alueita ei saa sijoittaa 5 metriä lähemmäksi kaavateiden pientareita.

Lupamääräys 10: Tarhojen pintamaakerros pitää vaihtaa tarvittaessa.

Lupamääräys 11: Tilapäislaitumien aitoja ei saa tehdä 5 metriä lähemmäksi Kirjurintien ja Vekkiläntien pientareita.

Lupamääräys 12: Lampaita saa laiduntaa ranta-alueen tervaleppälehdoissa tervaleppälehdon laidunnustarpeen mukaan. Pääosan laidunajastaan lampaat ovat muualla Vekkilän tilan ulkopuolisilla laitumilla. Laidunkauden ulkopuolella lampaita voi ulkoiluttaa tervaleppälehdoissa ja tarhassa. Muulta osin lupamääräykseen ei vaadita muutosta.

Lupamääräys 13: Museotilan ulkopuolella tarhojen ja tervaleppälehdon ulkopuolella saa laiduntaa ja ulkoiluttaa yhtäaikaisesti korkeintaan kolmea uuhta.

Vaatimustensa perusteluina Liinaharja on esittänyt seuraavaa:

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan toimintaa varten on oltava ympäristölupa, mikäli eläinsuoja on tarkoitettu 60 hevoselle tai ponille tai mikäli eläinsuoja on tarkoitettu 160 uuhelle. Liinaharjan ympäristöluvassa on kysymys 4 hevosen tai ponin ja 12 uuhun sekä 10 kanan eläinsuojasta. Lupamääräyksiä asetettaessa on otettava huomioon toiminnan koko ja lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä esitetyt ympäristönsuojelutoimet.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon mun muassa toiminnan luonne, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Muutosvaatimusten kohteena olevat lupamääräykset eivät ole ympäristönsuojelulain mukaisia. Määräyksiä ei ole perusteltu eikä niiden osalta ole mainittu minkä haitan poistamiseksi tai vähentämiseksi määräykset on annettu.

Toiminta on kooltaan pienimuotoista verrattuna ympäristönsuojelulain ja -asetuksen luvantarvesäännöksiin. Liinaharja on viitannut ympäristölupahakemuksen liitteenä oleviin asiantuntijalausuntoihin, joista ilmenee, että Vekkilän tilan toiminta on järjestetty parhaan käytännön ja tekniikan mukaisesti ja että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa eikä kohtuutonta rasitusta naapureille.

Lupamääräyksiin vaatimiaan muutoksia Liinaharja on perustellut seuraavasti:

Lupamääräyksen 1 osalta Liinaharja on todennut, että lupahakemuksen mukainen eläinmäärä on 4 ponia tai hevosta. Tilalla on tarkoitus tarpeen mukaan pitää poneja tai hevosia. Osa elämistä on hoitoeläimiä, joita otetaan hoitoon tilanteen mukaan. Lupamääräyksessä ei voida muuttaa hakemuksen mukaista eläinmäärää, koska lupamääräysten tarkoituksena on tehdä toiminta ympäristönsuojelulain mukaiseksi. Ympäristönsuojelulain kannalta ei ole merkitystä onko tilalla poneja vai hevosia.

Myös luvanhakuvelvollisuus on sama ponien ja hevosten osalta. Eläinmäärän hyväksyttävyyteen vaikuttaa ympäristönsuojelulain mukaan lannan levittämiseen käytettävissä oleva peltopinta-ala. Vekkilän tilalla on peltoa 6,23 hehtaaria, joka riittää hyvin haetulle eläinmäärälle. Myös lantala on riittävän kokoinen täysikasvuisten hevosten vuodessa tuottamalle lantamäärälle. Toisaalta lantalan kokokaan ei ratkaise eläinmäärää, vaan päinvastoin, lantala on valtioneuvoston asetuksen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta mukaan tehtävä sen kokoiseksi kuin lannan varastointitarve on. Tilalla on myös lannanluovutusso-

pimus, jonka mukaan [REDACTED] ottaa vastaan Vekkilän tilan lantaa.

Ympäristölautakunnan päätös perustuu ilmeisesti karsinoiden koon ja kokovaatimukseen, joista säädetään maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä 14/EEO/98. Maa- ja metsätalousministeriön päätös on kuitenkin säännöstö, jota eläinten pidossa on noudatettava. Päätöksen noudattamista ei valvota ympäristöluvalla, vaan ympäristöluvassa voidaan korkeintaan viitata päätökseen ja muistuttaa sen noudattamisesta. Vekkilän tilalla on täysikasvuisia hevosia varten pihattokarsina, joka on riittävä 4 hevoselle. Pihattokarsinan takia muiden karsinoiden koolla ei ole merkitystä eläinten määrän tai lajin suhteen.

Lupamääräyksen 3 osalta Liinaharja on esittänyt, että tarha-alueelle luonteva paikka on nykyisen pihaton lähellä. Tarha-alue sijaitsee viiden metrin päässä Vekkiläntien pientareesta ja pientareelle on istutettu kuusiaita. Kuusentaimien lisäksi pientareella on lehtipuita ja pensaikkoa. Lähin naapuri asuu Vekkiläntien toisella puolella. Vaatimus 20 metrin suojavyöhykkeestä on kohtuuton, koska tällöin toinen nykyisistä tarhoista jäisi lähes kokonaan suojavyöhykkeeksi. Lisäksi eläinten pitäminen pihatossa estyisi täysin. Pihaton idea on juuri se, että eläimet voivat vapaasti oleskella sisällä tai ulkona. Viiden metrin suojavyöhyke Vekkiläntien reunassa, kuusiaita ja muu kasvillisuus, suojavyöhykkeen sijainti maaston korkeimmalla kohdalla siten, että maasto laskeutuu loivasti Vekkiläntien suojavyöhykkeeltä Vekkilän pihalle päin sekä eläinten vähäinen määrä tarhassa turvaavat sen, että tarha-alue ei aiheuta kohtuutonta rasitusta naapureille. On myös huomattava, että Vekkilän tilan ja naapureiden välissä on tiealue, joten yhteistä rajaa lähimpien naapureiden kanssa ei ole.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että eläimet voivat ulkoilla ja liikkua vapaasti. Vekkilän tilalla eläinten hoidossa korostetaan erityisesti eläinten hyvinvointia ja lajinmukaisia olosuhteita. Lisäksi lupaehtojen 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 mukaisesti toimien eläinten oleskelu tarhassa ei aiheuta kohtuutonta rasitusta naapureille.

Lupamääräykseen sisältyvä määräys pihaton oviaukon siirtämisestä on kohtuuton, koska kyseessä on vanha tiiliseinäinen navetta. Oven siirtäminen ei ole rakennusteknisesti yksinkertaista ja taloudellisesti se on kohtuuttoman kallista. Määräyksen mukaan oviaukko olisi siirrettävä avautumaan Vekkilän tilalle päin. Tällöin uusi ovi aukenisi suoraan vanhan vinttisillan perustuksille. Kyseisen seinän edessä on vinttisillan kiviperustukset, joita museotilalla ei voida purkaa. Vinttisilta on tarkoitus korjata kulkukelpoiseksi. Vint-

tisillan perustusten takia eläimet eivät mahtuisi turvallisesti kulkemaan pihaton oviaukosta tarhaan. Lisäksi eläinsuojelulaki ja edellä mainittu maa- ja metsätalousministeriön päätös kieltävät ahtaiden kulkuväylien rakentamisen hevoseläimille. Hevosen on voitava muun muassa leikkiä, väistää ylempiarvoista eläintä ja käyttäytyä muutenkin lajinomaisesti. Eläinten turvallisuuden kannalta on välttämätöntä, että oviaukko on nykyisellä paikallaan.

Oviaukon siirtämisvelvoitetta ei ole perusteltu. Pihatosta kerätään lanta lantalaan päivittäin, joten pihaton haju ei aiheuta kohtuutonta rasitusta. Ympäristölupahakemuksen yhteydessä esitettyjen lausuntojen mukaan toiminta on järjestetty parhaan käytännön mukaisesti eikä toiminnasta aiheudu terveyshaittaa eikä kohtuutonta rasitusta naapureille.

Ympäristöluvassa ei voida velvoittaa rakentamaan uutta pihattoa. Ympäristölupa myönnetään haettuun toimintaan ja luvan hakijalta on tarvittaessa pyydettävä lisäselvityksiä haittojen vähentämistoimista ja toiminnan mahdollisista muutoksista. Museotilan suojelualueelle ei myöskään ole suotavaa eikä välttämättä edes mahdollista rakentaa uudisrakennusta.

Naapureille aiheutuvan haitan vähentämiseksi lupamääräyksen 5 mukaisesti tilalla kerätään päivittäin lannat lantalaan, myös ulkoalueelta. Lantala on katettu. Lupamääräyksen 9 mukaan myös valumavedet tarhasta kerätään talteen. Merkittävin hajua aiheuttava tekijä on juuri lanta, joka Vekkilän tilalla ei aiheuta hajuhaittaa, koska se kerätään päivittäin katettuun lantalaan. Lantala toimii turvekompostiperiaatteella eli lanta sekoitetaan happamaan turpeeseen. Tämä poistaa haju- ja karpäsongelmat lähes kokonaan. Lantala onkin kaikissa tarkastuksissa todettu hajuttomaksi. Myös pihaton kuivikkeena käytetään turvetta.

Lupamääräyksen perustelujen mukaan asutukselle on aiheutunut ainakin hajun vuoksi viihtyisyshaittaa. Lupamääräysten tarkoituksena on kuitenkin estää kohtuuttoman rasituksen aiheutuminen naapureille. Lähes kahden vuoden ajan lanta on kerätty päivittäin tarha ynnä muilta alueilta, joten haju on vähentynyt merkittävästi. Toiminnan koko ja annetut lupamääräykset ovat riittäviä estämään kohtuuttoman rasituksen aiheutuminen naapureille.

Lupamääräyksessä 10 asetettu vaatimus maaperätutkimuksen tekemisestä on kohtuuton. Toiminnan koko ja saavutettava hyöty huomioon ottaen vaatimus maaperätutkimuksen tekemisestä ei ole perusteltu. Kyse on enintään neljän hevosen tarha-alueesta. Kyse ei ole pohjavesialueesta ja valumavedet johdetaan keräilyal- taaseen jo lupamääräyksen 9 mukaisesti. Lupamääräyksen 9 mu-

kaan tarhojen pintavedet johdetaan keräilyaltaaseen, jossa ne käsitellään kemiallisesti ravinteiden ja hajun poistamiseksi. Tarhan pintamaa on hiekkaa, joka on siisti ja helposti puhdistettava. Alkuperäinen pintamaamulta on kuorittu pois jo tarhoja rakennettaessa. Hevostarhoilla pintamaan vaihto voi tulla ajankohitaiseksi juuri pintamaan mutaisuuden takia, mutta Vekkilän tilalla pintamaa ei ole mutainen. Pintamaa vaihdetaan kuitenkin tarvittaessa eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi, mutta maaperätutkimuksen vaatiminen on kohtuutonta eikä vaatimusta ole ympäristöluvassa mitenkään perusteltu. Määräys on myös epäselvä, koska siitä ei ilmene, mitä tutkitaan tai selvitetään.

Lupamääräyksessä 11 oleva tilapäislaitumien ajallinen rajoitus enimmillään kahden viikon ajan kaksi kertaa kesässä ei vastaa tilapäislaitumien tarkoitusta. Tilapäislaitumet ovat tarpeen, jotta museotilan pihapiiri sekä ketokukkien ja maisemanhoito hoidetaan perinnemaisemaan soveltuvalla tavalla. Laidunnus tapahtuu yhdessä kohdassa muutamia päiviä kerrallaan kuivan kelin aikana. Kun eläimet ovat syöneet nurmen tilapäislaitumelta, laidun siirretään toiseen kohtaan. Tilapäislaitumien avulla pihapiiri hoidetaan perinnemaiseman hoito-ohjeiden mukaisesti. Perinnemaiseman hoidosta on olemassa EU:n ohjeet ja maaseututarkastajat valvovat perinnemaiseman hoitoa.

Laidunnus- ja ulkoiluajan rajoittamista ei ole perusteltu ympäristölupapäätöksessä. Lanta kerätään tilapäislaitumiltakin pois päivittäin, joten hajuhaittaa laidunnus ja ulkoilu ei aiheuta.

Lupamääräyksen 11 viimeisen lauseen mukaan Vekkiläntien ja tarha-alueen väliin ei saa tehdä laidunta. Tämä on ollut esillä jo lupamääräyksessä 3, jonka mukaan tarha-alue ulottuu viiden metrin päähän Vekkiläntien pientareesta. Pientareella ei suunnitelmaan mukaan ole tarkoitus laiduntaa.

Lupamääräyksen 12 osalta Liinaharja on esittänyt, että lampaiden laidunnuksen tarkoitus ranta-alueen tervaleppälehdossa on pääasiassa perinnemaiseman hoito. Tervaleppälehto on osa Vekkilän museotilan perinnemaisemaa, jonka hoitoa koskevat maatalouden ympäristötuen erityistukien ehdot. Tilalla on tehty 31.5.2002 sopimus perinnemaiseman hoidosta vuosiksi 2002 - 2006. Ympäristölupahakemuksen vuoksi sopimuksen täytäntöönpanoa jouduttiin siirtämään kevääseen 2003. Lampaiden on tarkoitus syömällä nurmisato ja ylimääräinen taimikasvusto hoitaa maisemaa ja pitää tervaleppälehto avoimena. Liinaharja on myös viitannut ympäristölupahakemuksen liitteenä olevaan Pirkanmaan maaseutukeskuksen lammasneuvojan lausuntoon.

Laidunkauden laidunnuskertoihin vaikuttaa nurmen kasvunopeus. Kooltaan tervaleppälehto on noin 0,6 hehtaaria. Tervaleppälehdon lähellä ei ole vakituista asutusta. Kaksi kesämökkiä sijaitsee noin 15 ja 30 metrin päässä lehdestä, joten lampaiden laiduntamisen vaikutukset naapurustoon ovat hyvin vähäiset. Maisemanhoidollinen laiduntaminen ei aiheuta kohtuutonta rasitusta naapureille. Lampaiden on tarkoitus ulkoilla tervaleppälehdossa ja tarhoissa myös laidunkauden ulkopuolella. Erityisesti talvella leudolla säällä ulkoilu on eläimille tärkeää.

Lupamääräyksen 13 osalta Liinaharja on lausunut, että uuhien laidunnuksen tarkoituksena Vekkilän museotilan alueella on hoitaa museotilan maisemaa ja huolehtia nurmesta sekä toimia maatilamatkailun silmänilona. Tilapäislaitumien tarve on uuhien osalta periaatteessa sama kuin edellä hevosten osalta. Perinnemaiseman hoito laiduntamalla hoidetaan joko hevosten tai uuhien avulla. Rajaamalla uuhien tilapäislaidunalue rakennusten rajaamaksi alueeksi on perustelematon eikä ole tarpeen kohtuuttoman rasituksen poistamiseksi.

Ympäristölupahakemuksen johdosta annetuissa muistutuksissa on tuotu esille lampaiden aiheuttama melu. Tilapäislaiduntaminen maisemanhoitotarkoituksessa tapahtuu nurmen hoitotarkoituksessa ympäristötuen ehtojen mukaisesti. Lampaat ovat hiljaisia eläimiä ja äännellessäänkin lampaiden ääni on pienempi kuin koirien. Lampaiden aiheuttamalla melulla ei voida perustella tilapäislaitumen sijoittamista vain rakennusten rajaamalle alueelle.

[redacted] on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja Kristiina Liinaharjan ympäristölupahakemus jätetään tutkimatta tai kokonaisuudessaan hylätään tai että lupamääräyksiä ainakin tiukennetaan.

Lisäksi [redacted] on vaatinut, että Liinaharja on velvoitettava korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut esitettävän laskun mukaisella määrällä laillisine korkoineen.

[redacted] on viitannut ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n 1 momentin säännöksiin ja todennut, että hakemuksen mukainen toiminta ei ole mainitussa lainkohdassa esitetyn laajuista, joten se ei edellytä ympäristölupaa.

Hakemuksen tarkoittamaa toimintaa on aikaisemmin käsitelty terveysuojelulain 4 luvun 13 §:n mukaista ilmoitusta koskevana asiana. Asiasta on Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös, josta molemmat asianosaistahot ovat valittaneet Korkeimpaan hallinto-

oikeuteen. Näin ollen Liinaharjan hakeman toiminnan hyväksyttävyyden ja mahdolliset ehdot ovat jo käsiteltävänä KHO:ssa. Muutoksenhakijat ovat viitanneet KHO:n päätökseen 26.1.1998/111 ja esittäneet, että tuossa päätöksessä on kyse vastaavan tyyppisestä tilanteesta eikä sitäkään ole ratkaistu silloisessa ympäristölupamenettelyssä.

Siinä tapauksessa, että kysymyksessä katsotaan olevan ympäristölupamenettelyssä ratkaistava asia ovat muutoksenhakijat todenneet seuraavaa:

Liinaharjan hakemuksen tarkoittama toiminta tapahtuu asemakaavan mukaisella museorakennusten korttelialueella, YM-1. Alueella voimassa oleva asemakaava on vahvistettu 6.2.1981. Vekkilän tilaa ympäröivä alue on kaavassa pientalojen korttelialuetta. Kun asemakaavaa on aikanaan laadittu, ei Vekkilän tilalla harjoitettu minkäänlaista maataloutta. Voimassa olevassa kaavassa Vekkilän tilaa ei ole kaavoitettu maatalousalueeksi. Muutoksenhakijoiden käsityksen mukaan Vekkilän tilalla on viimeksi harjoitettu maataloutta 1960-luvulla.

Muutoksenhakijat ovat viitanneet maankäyttö- ja rakennuslain 7 luvun 54 §:ään. Säännöksessä mainitut asemakaavan sisältövaatimukset on otettava huomioon Liinaharjan hakemusta harkittaessa. Kun asemakaavaa aikanaan vahvistettaessa Vekkilän tilalla ei harjoitettu kotieläintaloutta, asemakaavalla ja jo sitä edeltävällä kaavalla on luotu edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, joka muutoksenhakijoilla oli siihen saakka, kunnes Liinaharja aloitti eläinten pidon.

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 luvun 58 §:n mukaan asemakaava-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka aiheuttavat haittaa kaavassa osoitetuille muiden alueiden käytölle. Myöskään ympäristönsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Johtopäätös on, että ei ole lain tarkoituksen mukaista, että pientalojen korttelialueelle sallitaan jälkeensä toiminta, joka aiheuttaa tällaista haittaa. Vekkilän tilan maatalouskäytöstä on niin pitkä aika, että se ei oikeuta lieventämään tätä arvostelua. Vekkilän tila on nimenomaan museorakennusten korttelialuetta. Kaavan tavoite on ollut Vekkilän tilan ja sen vanhan kulttuuriympäristön suojeleminen. Vekkilän tilan talouskeskus vanhoine rakennuksineen on kaavassa katsottu suojelemisen arvoiseksi.

Kaavamääräyksissä ei sinänsä ole otettu kantaa eläinten pitoon alueella. Kun kaavassa aluetta ei ole määrätty maatalouskäyttöön, on ensisijainen tulkinta oltava maatalouseläinten pitämi-

sen kannalta kielteinen. Tätä arviointia tukee se, että aikaisempikaan aluetta koskeva määräys asunto- ja kasvitarharakennusten alueesta ei ole tarkoittanut maatalouseläinten pitämistä. Tulkintaa tukee myös maankäyttö- ja rakennuslain 7 luvun 54 §:n säännös.

Liinaharjan nyt käyttämä lannansäilytystila sijaitsee [REDACTED] Pihattoon on [REDACTED] Pihatto on lisäksi aivan Vekkilän tilan rajalla [REDACTED] välittömässä läheisyydessä. Hevosaitaukseen tulisi ympäristölautakunnan ratkaisun mukaan matkaa noin 20 metriä tien pientareelta. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä 26.1.1998/111 ilmenevien perusteiden katsottava, että Liinaharjan hakemuksessa tarkoitama eläintenpito ja hänen siihen käyttämänsä rakennukset ja aitaus sijaitsevat sellaisessa paikassa, ettei siitä ympäristölle aiheutuvat terveyshaitat huomioon ottaen ole riittäväksi katsottavaa etäisyyttä olemassa oleviin asuinrakennuksiin. On huomattava, että KHO:n ratkaisussa on ollut kysymys kahden hevosen toistuvasta pitämisestä ja sen vaikutuksesta ympäristölle aiheutuviin terveyshaittoihin. Terveyshaitat kahdesta hevosesta on ratkaisussa todettu. Liinaharjan hakemuksessaan tarkoitama eläinten määrä on tätä suurempi. Ympäristölautakunnan esittelijä on esittänyt lupapäätöstä, jossa olisi edellytetty Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksen 28.6.2000 mukaista 50 metrin etäisyyttä Vekkiläntiestä sekä lisäksi uuden pihaton rakentamista kauemmas asutuksesta. Tämä saattaisi toteuttaa lailliset edellytykset muutoin, mutta muutoksenhakijoiden käsityksen mukaan Vekkilän tila on liian pieni tämän toteuttamiselle. Näin ollen tulisi todeta, että tilalla ei ole lainmukaisia edellytyksiä hakemuksessa tarkoitettua toimintaa varten.

Mikäli katsotaan, että toimintaa on arvioitava ympäristölupamenettelyn mukaisessa järjestyksessä, arvioinnissa on myös noudatettava menettelyyn sovellettavia aineellisoikeudellisia säännöksiä. Ympäristöministeriön alueellisille ympäristökeskuksille 18.3.2002 lähettämän kotieläinsuojia koskevan ohjeistuksen mukaan rakennettaessa uusi kotieläinsuoja lantaloineen tai erillinen lantala talouskeskuksen ulkopuolelle, suositeltavan etäisyyden tulisi olla olosuhteista riippuen 200-400 metriä. Vanhojen eläinsuojien laajennuksissa suositeltavan etäisyyden tulisi olla vähintään 100 metriä. Lautakunnan nyt tekemä ratkaisu ei toteuta lainsäädännön, oikeuskäytännön eikä muun ohjeistuksen vaatimuksia. Mainittu KHO:n ratkaisu 26.1.1998/111 johtaa myös siihen, että ympäristölupaan sisältyvää väliaikaisratkaisua lantapatterin käyttämisestä ei voida pitää hyväksyttävänä.

ASIAN KÄSITTELY HALLINTO-OIKEUDESSA

██████████ vastine Liinaharjan valitukseen

██████████ on vastineessa todennut, että mikäli Liinaharjalle myönnetään ympäristölupa, sen sisältöä ei tule Liinaharjan valituksen perusteella muuttaa.

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallituksen lausunto

Kuntayhtymän hallitus on viitannut KHO:lle antamaansa lausuntoon koskien Liinaharjan sekä Hirsimäen ym. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä 28.6.2002, 02/0319/4 tekemää valitusta sekä uudistanut tuon lausunnon nyt käsillä olevassa valitusasiassa.

Lausunnossa yhtymähallitus on pitänyt hallinto-oikeuden ratkaisua eläinten sijoittamiseksi kauemmaksi tarha-alueelle perusteltuna, varsinkin sen vuoksi, ettei yhtymähallituksen antamaa määräystä suojaavan puuston tai pensaan istuttamisesta tien ja aitauksen väliin ei ole noudatettu riittävän nopeasti. Istutetuilla kuusen taimilla ei ole suojaavaa vaikutusta niiden pienuuden vuoksi. Lisäksi osa taimista on ollut tarkastushetkellä kuolleita. Tarha-alueen sijoittaminen kauemmaksi Vekkiläntiestä ainakin siihen saakka kunnes tien ja aitauksen väliin saadaan suojaavaa puustoa tai pensaita on tarpeen.

Mikäli nykyistä pihattoa aiotaan käyttää tallirakennukseen tulee tehdä hevosille uusi turvallinen, riittävän tilava kulkutie Vekkilän pihalle alueen suuntaan. Tällöin nykyiset ovet voidaan kokonaan sulkea. Nykyisiä ovia voi käyttää vain hevosten siirtämiseen taluttaen tarhaan tai laitumelle. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden esittämä kapea kulkutie ei ole toimiva eikä turvallinen ratkaisu.

Ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölautakunta on lausunnossaan perustellut ympäristöluvan tarvetta sillä, että Vekkilän museotila sijaitsee keskellä tiheästi asuttua taajama-aluetta ja lukuisat naapurit tuntevat kärsivänsä eläinsuojan ja siihen liittyvien tarha- ja laidunalueiden pitämisestä naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentissa mainittua pysyvää kohtuutonta rasitusta, vaikka kyseinen eläinsuoja on pieni. Paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ympäristölautakunta on lupamääräyksillä pyrkinyt luomaan tilanteen, jossa eläinsuojan ja siihen liittyvi-

en tarha- ja laidunalueiden pitäminen taajama-alueella olisi mahdollista ilman, että naapureille aiheutuu terveyshaittoja tai kohtuutonta viihtyisyyden vähentymistä.

Ympäristöluvan vaatimiseen vaikutti myös toiminnassa ilmenneet puutteet, muun muassa lantala oli riittämätön ja jaloittelutarhojen pintavedet kulkeutuivat Vekkiläntien tienvarsiojaan. Toiminnasta aiheutui hajuhaittoja naapureille ja ympäristölautakunnalle tuli valituksia tilanteesta. Toiminnan laajentaminen koskemaan lampaat ja kanat oli myös perusteena ympäristöluvan tarpeellisuudelle.

Lupamääräyksen 1 osalta lautakunta on viitannut Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallituksen lausuntoon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, jossa todetaan, että tallin karsinoiden mitoitus ei riitä kuin poneille ja yhdelle hevoselle. Vekkilän museotilalla on talouskeskuksen yhteydessä peltoa vain noin hehtaari, loput mainitusta 6,23 hehtaarista ovat Vekkilän museotilan ulkopuolella sijaitsevia alueita.

Lupamääräystä 3 perustellaan siten, että museotilan ympäristö kokonaisuudessaan huomioon ottaen 20 metrin etäisyys pientareesta lupamääräyksen 4 kohdassa mainitun suojaavan puuston tai pensasaidan kanssa on riittävä, jotta tien toisella puolella asuvat eivät kärsi kohtuutonta räsitystä.

Lupamääräyksen 10 osalta lautakunta on viitannut artikkeliin Jansson Helena ja Håkan, Paula Vanhamäki: Koetoiminta ja käytäntö 4/2002:15, jossa todetaan hevosten ulkoilun alueiden fosforikuormituksesta seuraavaa: "Ulostteet ja rehuntähteet olisi kerättävä pois ja alueen pintamateriaalia uusittava ajoittain, ettei pintamaahan kertynyt fosfori lisää valumavesien mukana kulkeutuvaa fosforikuormaa. Viljavuusfosforianalyysin avulla voidaan kartoittaa luotettavasti hevosenpidon kriittisiä kuormitusalueita." Maaperätutkimuksen vaatiminen auttaa toiminnanharjoittajaa päättämään milloin pintamaakerroksen vaihtamiseen pitää ryhtyä.

Lupamääräyksen 11 osalta lautakunta on todennut, että kaksi kahden viikon jaksoa kesässä on riittävä, jotta ponit ja hevoset ehtivät syödä alueella kasvavan heinän. Hevosten vakituisempaan oleskeluun ja ruokintaan on tilalla jaloittelutarhat.

Lupamääräyksen 12 osalta lautakunta on lausuntonaan esittänyt, että tarkastuskäynnin 3.9.2002 yhteydessä Liinaharja esitti, että koko hakemuksessa esitetyn lammaslauhan pitäisi saada laidunrata-alueen terveleppälehdoissa kesän aikana noin 3 viikkoa, jona aikana lampaat ehtivät syödä terveleppälehdon ylimääräisen

kasvillisuuden. Näin ollen kolmen viikon määräaika perustuu Liinaharjan omaan ilmoitukseen.

Lupamääräyksen 13 osalta edellä mainitun tarkastuskäynnin 3.9.2002 yhteydessä Liinaharja toi esille myös halunsa pitää kesäaikana pihapiirissä ja omenatarhassa 3-4 lammasta kerrallaan. Ympäristölupahakemuksessa ei tuotu esille tarvetta Vekkilän museotilan ulkoalueiden käyttöön lampaiden laiduntamiseen ja ulkoiluttamiseen muulla tavoin kuin lupahakemuksen kohdassa 8.2., jonka mukaan lampaat ovat satunnaisesti ulkoilemassa. Koska suurin osa muistutuksen jättäneistä naapureista ilmoitti kokeneensa lampaista aiheutuvan äänen ja hajun haitallisena ympäristölautakunta katsoo, että omenatarha ja rakennusten rajaama pihapiiri on riittävän laaja ulkoilualueeksi.

Ympäristölautakunta on esittänyt, että Vaasan hallinto-oikeus pitäisi katselmuksen asiassa.

██████████ *vastine*

██████████ on antanut vastineen terveydenhuollon kuntayhtymän lausunnon ja ympäristölautakunnan lausunnon johdosta.

Liinaharjan vastine

Liinaharja on antanut vastineen ██████████ valituksen ja vastineen sekä terveydenhuollon kuntayhtymän lausunnon ja ympäristölautakunnan lausunnon johdosta.

Tarkastus

Hallinto-oikeus on 4.6.2003 suorittanut asiassa ympäristönsuojelulain 99 §:n mukaisen tarkastuksen, josta laadittu pöytäkirja on liitetty asiakirjoihin.

Lausunto

Suomen Ratsastajainliitto ry on 27.8.2003 toimittanut hallinto-oikeudelle lausunnon.

Lisävastine

Liinaharja on 29.8.2003 toimittanut hallinto-oikeudelle lisävastineen.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] vaatimuksen Kristiina Liinaharjan hakemuksen tutkimatta jättämisestä ympäristölautakunnan puuttuvan toimivallan vuoksi.

Perustelut

Kristiina Liinaharja on laittanut eläinsuojan ympäristölupaa koskevan hakemuksen vireille ympäristölautakunnassa. Hakemuksen eläinmäärä alittaa ympäristönsuojeluasetuksessa luvanvaraiseksi säädetyn eläinmäärän. Asetuksessa luvanvaraisiksi säädettyjen toimintojen lisäksi ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 28 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan oltava toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toimivaltainen viranomaisena on tällöin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Näin ollen ympäristölautakunnan on tullut käsitellä Liinaharjan hakemus ja ympäristölautakunnalla on ollut toimivalta ratkaista vaatiko Liinaharjan hakemuksen mukainen toiminta ympäristöluvan.

Pääasiasratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] valituksen.

Hallinto-oikeus muuttaa Kristiina Liinaharjan valituksesta ympäristölautakunnan päätöksen lupamääräyksiä 1, 10, 11, 12 ja 13. Muilta osin Liinaharjan valitus hylätään.

Hallinto-oikeuden tekemien muutosten jälkeen lupamääräykset 1, 10, 11, 12 ja 13 kuuluvat seuraavasti:

1. Eläinten lukumäärä tilalla saa olla enintään 4 hevosta tai ponia, 12 uuhta ja 10 kanaa.

10. Tarhojen pintamaakerros pitää vaihtaa tarvittaessa.

11. Tilapäislaitumien aitoja ei saa tehdä 5 metriä lähemmäksi Kirjurintien ja Vekkiläntien pientareita. Vekkiläntien ja tarha-alueen väliin ei saa tehdä laidunta.

12. Lampaista saa laiduntaa ranta-alueen tervaleppälehdoissa tervaleppälehdon laidunnustarpeen mukaan. Pääosan laidunajastaan lampaat ovat muualla Vekkilän museotilan ulkopuolisilla laitumilla.

Ranta-alue on aidattava niin, etteivät lampaat pääse rantatörmän yli hiekkarantaan asti vaan pysyvät kasvillisuuden peittämällä alueella. Aitauksin on huolehdittava, että lampaat eivät pääse 5 metriä lähemmäksi tilan länsipuolella olevan naapurin aluetta eivätkä ranta-alueen itäosassa sijaitsevan mökin kunnan uimarannan puoleiselle alueelle.

13. Vekkilän museotilan ulkoalueella tarhojen ja tervaleppälehdon ulkopuolella saa laiduntaa yhtäaikaisesti korkeintaan kolme uuhua.

Perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Lainsäädäntö. Ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun muassa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 6 §:ssä säädetään. Tuon säännöksen mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista ja sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Ympäristönsuojelulain 3 §:n mukaan ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan muun muassa lainkohdassa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvaa terveyshaittaa, ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Ympäristönsuojelulain 6 §:n 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan luonne ja pilaantumisen todennäköisyys sekä onnettomuusriski, alueen ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset sekä muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Kaavoitus ja toiminnan sijoituspaikka. Ympäristönsuojelulain mukainen sijoituslupa ratkaistaan ympäristönsuojelulain säännösten perusteella. Tämän vuoksi [REDACTED] valituksessa esitetyt maankäyttö- ja rakennuslain säännökset eivät tule sovellettavaksi tätä ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupa-asiaa ratkaistaessa. Kiinteistö, jolla hakemuksen mukaista toimintaa harjoitetaan, on asemakaavassa merkitty kuuluvaksi museorakennusten korttelialueeseen (YM-1). Kaavamääräyksiin ei sisälly määräyksiä eläinten pidosta alueella. Vekkilän museotila on alun-

perin ollut maatila, jossa on pidetty eläimiä. Liinaharjan eläintenpito museotilan vanhassa eläinsuojassa on laajuudeltaan pienimuotoista museotilan muuta toimintaa tukevaa toimintaa. Edellä esitetty ja ympäristönsuojelulain 6 §:n ja 42 § 2 momentti huomioon ottaen kaavoitus ei ole esteenä nyt kysymyksessä olevan luvan myöntämiselle.

Terveyshaitta. Hallinto-oikeus katsoo, ettei eläinsuojasta ja siihen liittyvistä tarha- ja laidunalueista aiheudu sellaisia valittajien tarkoittamia haju-, pöly-, melu- tai muita haittoja, joista johtuisi ihmisessä todettavaa sairautta tai ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua muuta terveydenhäiriötä eikä toiminta myöskään vähennä elinympäristön terveellisyyttä siten, että siitä pitkän ajan kuluessakaan voitaisiin katsoa aiheutuvan mainittuja seurauksia.

Kohtuuton rasitus. Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä ei saa käyttää siten, että naapureille aiheutuu lainkohdassa mainituista häiriötekijöistä johtuvaa kohtuutonta rasitusta. Pykälän 2 momentin mukaan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta ja muut vastaavat seikat. Vekkilän museotilan ympäristö on pientaloaluetta. Etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin eli valittajina olevien [REDACTED] asuinrakennuksiin on alle 50 metriä. Etäisyys lähimmän omakotitontin [REDACTED] tontin rajalle on noin 13 metriä.

Etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on lyhyt, minkä vuoksi toiminta aiheuttaa jonkin verran hajuhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Hajuhaitta on kuitenkin satunnaista ja kestoaltaan lyhytaikaista. Tähän nähden ja Vekkilän museotilalla toimitetussa tarkastuksessa tehdyt havainnot ja ympäristölautakunnan päätöksessä ja tässä hallinto-oikeuden päätöksessä asetetut lupamääräykset huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, ettei hakemuksen mukaisesta toiminnasta lupaehdoissa määrättyllä tavalla rajoitettuna aiheudu naapureille kohtuutonta rasitusta hajun, pölyn, melun tai muun haitan muodossa.

Johtopäätös. Kun otetaan huomioon edellä olevat perustelut, hallinto-oikeus katsoo, että luvan myöntämisen edellytykset eläinsuojalle tarha- ja laidunalueineen ovat täyttyneet. Näin ollen ympäristölautakunta on voinut hyväksyä Liinaharjan hakemuksen.

*Etäisyys tarha-alueista Vekkiläntielle ja eläinsuojan oviaukko
(lupamääräys 3)*

██████████ on vaatinut, että etäisyys tarha-alueista Vekkiläntielle tulisi olla vähintään 50 metriä. Liinaharja on valituksessaan esittänyt etäisyydeksi 5 metriä. Hallinto-oikeus katsoo, että mikäli tarha-alueet sijaitsisivat 5 metrin etäisyydellä naapureille aiheutuva kohtuuton rasitus ei olisi vältettävissä. Sen sijaan ympäristölautakunnan päätöksessä määrätty etäisyys 20 metriä on riittävä estämään kohtuuttoman rasituksen syntymisen naapureille kun lisäksi otetaan huomioon, että lupamääräyksen 3 mukaan pihaton oviaukko on siirrettävä pihan puolelle ja päädyssä olevaa oviaukkoa ei saa käyttää. Hallinto-oikeus katsoo, että määräys oviaukon siirtämisestä ja päädyssä olevan oviaukon käyttökielto eivät ole toiminnanharjoittajan kannalta kohtuuttomia vaatimuksia. Eläinten kulku tarha-alueelle on järjestettävissä toisen oviaukon kautta, jota voidaan tarpeen vaatiessa suurentaa. Lupamääräyksen 3 muuttamiseen ei näin ollen ole syytä.

Muutetut lupamääräykset

Eläinmäärä (lupamääräys 1). Koska lanta kerätään päivittäin lantalaan ja lannan osalta on lannanluovutussopimus, ei ympäristönsuojelulain mukaisen lupaharkinnan kannalta ole merkitystä ovatko tilalla olevat eläimet hevosia vai poneja. Näin ollen hallinto-oikeus muuttaa eläinmäärän ja -lajin Liinaharjan hakemuksessa esitetyn mukaiseksi.

Tarhojen pintamaakerroksen vaihto (lupamääräys 10). Kun otetaan huomioon toiminnan laatu ja laajuus, tarhojen pintamaakerroksen vaihdon tarpeen selvittäminen maaperätutkimuksin ei ole perusteltua.

Laidunnus (lupamääräykset 11, 12 ja 13). Laidunnustarve määräytyy nurmen kasvun mukaan, joten se vaihtelee vuosittain. Tämän vuoksi ei ole perusteltua antaa tarkkoja aikamääräyksiä laiduntamisesta, vaan laidunnus on tarkoituksenmukaista sallia laidunnustarpeen mukaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 3 § 1 mom 2 ja 3 kohta, 6 §, 28 § 2 mom 3 kohta, 31 § 3 mom, 41 §, 42 § ja 43 §.

Ympäristönsuojeluasetus 7 § 1 mom

Laki eräistä naapuruussuhteista 17 § 1 mom

Oikeudenkäyntikulut

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED]
vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Perustelut

Asian lopputulos huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että [REDACTED]
[REDACTED] pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinko-
naan. Sovellettu oikeusohje: hallintolainkäyttölaki 74 § 1 mom.

JULKIPANO

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

PÄÄTÖKSESTÄ ILMOITTAMINEN

Tammelan kunnanhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kunnan ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 15.10.2003.

Valitusosoitus on liitteenä Y (12.96).

Diaarinumero
00048/03/3605
00049/03/3605

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Markku Latva-Teikari ja Marjatta Korsbäck, tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Simo Naakka ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Pirjo-Liisa Nurmela.

Markku Latva-Teikari

Simo Naakka

Pirjo-Liisa Nurmela

Marjatta Korsbäck

Esittelijä
hallinto-oikeussihteeri

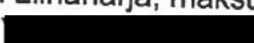

Kaija Ossi-Niemi

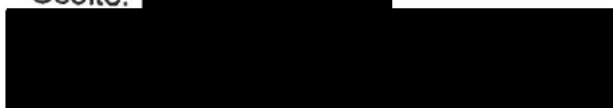
Diaarinumero
00048/03/3605
00049/03/3605

JAKELU JA MAKSU

Päätös

Kristiina Liinaharja, maksutta

Osoite: 





Jäljennös maksutta

Suomen ympäristökeskus

Hämeen ympäristökeskus

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto

Tammelan kunnanhallitus

Tammelan ympäristölautakunta

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus

HL

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään **valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Korkeimman hallinto-oikeuden postiosoite on
PL 180, 00131 Helsinki ja
käyntiosoite Unioninkatu 16, Helsinki.

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Kalarannanpuisto, Rantakatu

PL 204

65101 VAASA

Puhelin (06) 328 2111, Faksi (06) 328 2760

Sähköposti vaasa.hao@om.fi

Tammelan *Khal* arkisto
Sana 16/9/2003 D. n:o 316/2003
LÄHETÄ 2268/03
Arkistomerkitä:

15.9.2003

00048/03/3605

00049/03/3605

Tammelan kunnanhallitus

Hakkapeliitantie 2


31300 TAMMELA

PÄÄTÖKSEN JULKAISEMINEN KUNNASSA

Ympäristönsuojelulain 99 §:n 2 momentin mukaan tieto oheisesta hallinto-oikeuden päätöksestä on julkaistava toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ilmoitustaululla.

Hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeus pyytää, että päätöksestä viipymättä julkaistaan ilmoitus Tammelan kunnanhallituksen ilmoitustaululla.


hallinto-oikeussihteeri

päätös

LIITTEET

